

19

NDLA

NASJONAL DIGITAL
LÆRINGSARENA

ÅRSMELDING
FOR 2019

ndla

INNHold

FRA STYRELEDER	4
DAGLIG LEDER HAR ORDET	5
1. STYRING OG LEDELSE I NDLA	6
1.1 Organisering av NDLA	6
1.2 Representantskapet	7
1.3 Styret	8
1.4 Fylkeskontaktene	8
1.5 Forum for brukermedvirkning	8
2. FAGTILBUDET PÅ NDLA	9
3. MÅL	11
3.1 Overordnede mål	11
3.2 Måloppnåelse	11
4. KVALITETSMODELL	14
4.1 Faglig kvalitet	14
4.2 Pedagogisk kvalitet	14
4.3 Brukskvalitet	15
4.4 Forvaltning og produksjonskvalitet	15
4.5 Teknisk kvalitet	15
5. KJERNEVIRKSOMHETEN I NDLA	16
5.1 Utforske	16
5.2 Bygge og bedre fag	17
5.3 Bygge og bedre tjenester	18
5.4 Bruke	18
5.5 Kommunikasjon og markedsføring	19
5.6 Rådgivning og støtte	19
6. TEKNISK UTVIKLING OG APPLIKASJONSFORVALTNING ...	20
7. DET GLOBALE DIGITALE BIBLIOTEK	20
8. ADMINISTRASJON OG STABSTJENESTER	21
8.1 Organisering	21
8.2 Medarbeidere i NDLA 2019	21
8.3 Innkjøpsstøtte	22
9. ØKONOMI	23
9.1 Inntektsgrunnlag	23
9.2 Regnskap	23
9.3 Fordeling av utgifter mellom refusjon fra fylkeskommuner og offentlige innkjøp	24
ÅRET 2019 OPPSUMMERT	25

FRA STYRELEDER



JOHN ARVE EIDE

Fylkesdirektør videregående opplæring
Akershus fylkeskommune

Styreleder for NDLA

NDLA er fylkeskommunenes samarbeid for å sikre elevene i videregående opplæring fri tilgang til digitale læremidler av høy kvalitet. I over ti år med NDLA har det vært en kontinuerlig utvikling innen skolesektoren, både når det gjelder innhold i fag og innhold og kvalitet innen digitale læremidler. Denne utviklingen har vært drevet fram både av styresmakter og utdanningssektor. Selv om endringene virker store, er det grunn til å ta innover seg at forventningene og kravene til digitale læremidler er, og vil fortsette å være, svært høye. Dette har blant annet påvirket NDLAs arbeid med å forbedre brukeropplevelsen gjennom utformingen av ny digital plattform.

Samarbeidet og tjenestene våre må være i kontinuerlig utvikling for å være attraktive for elevene våre. I tillegg til svært kompetente redaksjoner, et omfattende pilotskoleprogram for brukerdiallog og testing, har vi i 2019 derfor også etablert et forum for brukermedvirkning. Her møter representanter fra elev- og lærerorganisasjonene,

skoleeier og medarbeidere i NDLA for å bidra til å utvikle kvalitet, relevans og brukervennlighet. Dette er en del av NDLAs kvalitetsarbeid og åpenhetskultur.

I 2019 gjennomførte vi en stor brukerundersøkelse blant lærere i videregående opplæring i fylkeskommunene. Resultatet av undersøkelsen ble lagt fram for representantskapet i NDLA, og viser at alt i alt er lærerne fornøyde med læremidlene våre. Undersøkelsen viser også at det er høy grad av tillit til kvaliteten på lærestoffet som tilbys, og et flertall av lærerne som har svart på undersøkelsen mener at bruk av NDLA gir dem mulighet til å variere arbeidsmetodene i undervisningen.

2019 har også vært preget av at vi forbereder oss for den store fagfornyelsen i skolen. Det betyr at vi har påbegynt det viktige arbeidet med å utvikle digitale læremidler i tråd med de nye læreplanene for videregående opplæring. Dette er et arbeid som vil kreve mye ressurser og gi nye muligheter for læring for elevene i tråd med et nytt godt læreplanverk.

DAGLIG LEDER HAR ORDET



SIGURD TRAGETON

Daglig leder

2019 har vært et godt år for NDLA og NDLA-samarbeidet, og for åpen og fri tilgang til læringsressurser. Etter flere år med utvikling av ny moderne plattform og arbeid med overføring av innhold, kunne vi i juni feire en stor milepæl og presentere én ny og oppgradert felles inngang til alle våre ressurser ved skolestart 2019. Gledelig er det da også å konstatere at brukertallene fortsatte å øke også gjennom 2019, med nye dags- og ukesrekorder for trafikk høsten 2019, da vi i uke 47 passerte 1 million sidevisninger.

I april vedtok representantskapet å anbefale en forsterket innsats, slik at NDLA i de kommende årene kan levere oppdatert innhold til nye læreplaner i takt med innføring av fagfornyelsen. Denne anbefalingen ble fulgt opp av samtlige fylkesting høsten 2019 og ga dermed et tydelig signal om at NDLA er viktigere enn noen gang. Vedtakene viser også tiltro til at NDLA vil greie å levere oppdatert og kvalitetssikret innhold som oppfyller krav om universell utforming av læremidler fra 2020.

Vi er stolte over tilliten og samtidig ydmyke for den store oppgaven vi har startet på. Innenfor ordinære budsjettammer greide vi i 2019 å prioritere betydelige ressurser til å komme i gang med arbeidet. Gjennom våren ble det gjort et betydelig arbeid med å få på plass nye store rammekontrakter for kjøp av innhold for de kommende årene. Samtidig annonserte vi også etter mange nye medarbeidere. Med mange og godt kvalifiserte søkere, kunne vi ønske mange nye og dyktige medarbeidere velkommen til NDLA i august.

Videre teknologiutvikling av plattformen har også vært viktig i 2019. Her har vi særlig prioritert arbeid med utvikling av publiseringsmodulen. I 2019 fikk vi også på plass ny og forbedret integrasjon mot læringsplattformene Canvas og It's learning. I løpet av 2019 har også andre virksomheter hentet og gjenbrukt innhold fra NDLA, muliggjort gjennom vår nye plattform. Totalt sett har dette gitt lærere og elever økte muligheter til å bruke NDLA innhold der de selv ønsker. I 2019 fikk vi også utviklet et større tilfang av medierikt og interaktivt innhold for å støtte opp om utforskende læring og dybdelæring.

NDLA bygger på en delingskultur hvor åpen fri tilgang til læremidler og læringsressurser er et viktig bidrag til å utvikle et åpent inkluderende kunnskapssamfunn.¹ Med UNESCOs resolusjon om å fremme utvikling og tilgang til åpne og fritt tilgjengelige læringsressurser i november 2019, gir det en viktig bekreftelse om at NDLAs idé og fundament er bygget for fremtiden.

Det har vært en glede å lede arbeidet i NDLA i 2019. Tusen takk til alle medarbeidere for en fantastisk entusiasme og innsats for å lage og fremme bruken av gode læremidler. Våre leverandører gjennom 2019 fortjener også stor takk. De har gitt vesentlig bidrag til at vi lykkes. Til slutt vil jeg på vegne av NDLA-felleskapet takke alle skoleledere og andre som velvillig har gitt permisjon til sine beste medarbeidere og med det skapt grunnlaget for våre gode resultater.

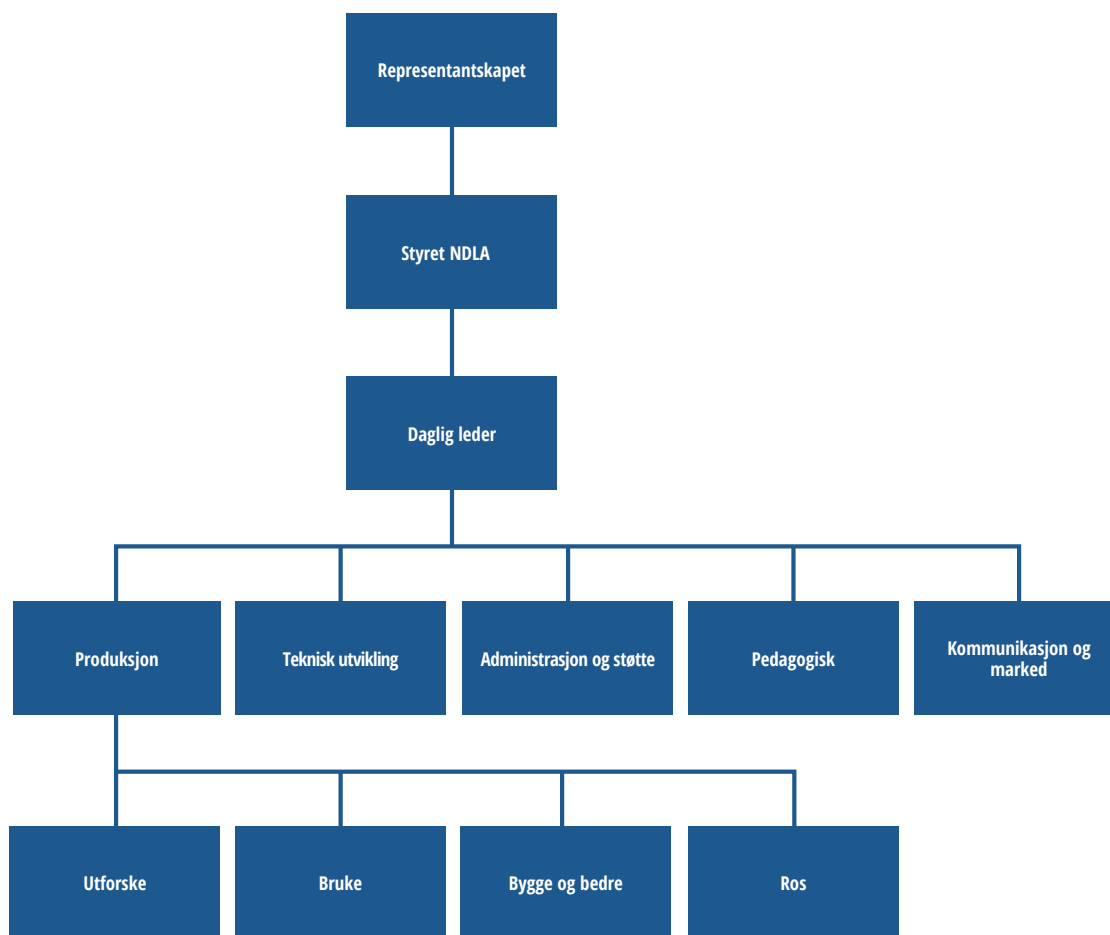
¹ An important step was taken towards quality education and access to information for all, as UNESCO's General Conference adopted today a Recommendation on Open Educational Resources (OER). (<https://en.unesco.org/news/new-unesco-recommendation-will-promote-access-educational-resources-all>)

1. STYRING OG LEDELSE I NDLA

1.1 Organisering av NDLA

NDLA er et samarbeid mellom 17 av landets fylkeskommuner (2019). Oslo er ikke medlem av samarbeidet. Vedtekter vedtatt av alle samarbeidende fylkeskommuner, danner grunnlag for NDLAS virksomhet.

Figur 1.1 Organisasjonskart NDLA.



1.2 Representantskapet

Representantskapet er sammensatt av et medlem fra hvert eierfylke. Representantskapets medlemmer velges av fylkestingene i medlemsfylkene og er sammensatt slik:

Tabell 1.1 Oversikt over medlemmer av representantskapet og hvilke fylker de representerer.

FYLKE	ADM./POL.	MEDLEM	VARAMEDLEM
Akershus	Administrativt	Knut Thiblin, fylkesdirektør administrasjon	Geir Atle Mjeldheim, fylkesadvokat
Aust-Agder	Administrativt	Stein Kristiansen, utdanningssjef	Halvard Berg, ass. utdanningssjef
Buskerud	Administrativt	Jan-Helge Atterås, fylkesdirektør	Stein-Morten Øen, ass. fylkesdirektør
Finmark	Politisk	Tarjei Bech Jensen (AP)	Ragnhild Melleby Aslaksen (AP)
Hedmark	Administrativt/politisk	Tore Gregersen, fylkesutdanningssjef	Aasa Gjesvang (SP)
Hordaland	Politisk	Emil Lennart Pålikoff Gadolin (AP)	Dan Stian Femoen (H)
Møre og Romsdal	Administrativt	Erik Brekken fylkesutdanningssjef	Kariann Dimmen Flovikholm
Nordland	Administrativt	Nina Ellingsen Høiskar, utdanningssjef	Merethe Schjem ass. utdanningssjef
Oppland	Politisk	Anne-Marte Kolbjørnshus (AP)	Thorleif Bang (H)
Rogaland	Politisk	Håkon Faarlund Hetland (Krf) vår, Solveig Ege Tengesdal (Krf) høst	
Sogn og Fjordane	Politisk	Karianne Torvanger (AP)	Alfred Bjørlo (V)
Telemark	Administrativt	Helge Kristian Galdal, fylkesopplæringsjef	Ben Leirvåg, seksjonsleder
Trøndelag	Administrativt	Vegard Iversen, utdanningssjef	Ann Elisabeth Djupvik, ass. utdanningssjef
Troms	Politisk/administrativt	Roar Sollied (V)	Børre Krudtå, fylkesutdanningssjef
Vest-Agder	Politisk	Anne Ma Timenes (Krf)	Ine Kristine Gundersen Haave (H)
Vestfold	Administrativt	Lisbeth Eek Svennson, utdanningsdirektør	Hans Kristian Voje, ass. utdanningssjef
Østfold	Administrativt	Frid Sandemoe, ass. fylkesdirektør, utdanning	Kristin St Hilaires, seksjonsleder

Fylkesdirektør for opplæring i Trøndelag fylkeskommune var i 2018 utpekt til leder for representantskapet, et verv han hadde gjennom hele 2019.

Representantskapet avholdt to møter i 2019 og behandlet til sammen 25 saker.

1.3 Styret

Representantskapet valgte i 2018, med unntak av medarbeiderrepresentanten, nytt styre for NDLA. Det var ingen endringer i styrets sammensetning i 2019 – med unntak av medarbeiderrepresentanten som sluttet i november 2019 og ble erstattet av vararepresentant.

Tabell 1.2 Styrets sammensetning.

NAVN	FUNKSJON
John Arve Eide	Styreleder
Vibeke Wingerei	Styremedlem
Gisle Hannemyr	Styremedlem
Lin Marie Holvik	Styremedlem
Hanne-Lisbet Løite / Johannes Nag fra 01.11.19	Styremedlem/ medarbeiderrepresentant
Erik Brekken	Vararepresentant

Styret avholdt til sammen sju møter og behandlet 80 saker i 2019.

1.4 Fylkeskontaktene

Fylkeskontaktene er NDLAs primære kontaktpunkt mot fylkeskommunene. Fylkeskontaktene sikrer god informasjonsflyt mellom NDLA og fylkene / skolene, og bidrar med viktige innspill i større og mindre saker. I 2019 har NDLA gjennomført to samlinger med fylkeskontaktene, én i Trondheim, i mai, og én samling i Oslo, i desember. I tillegg har det vært videomøter høsten 2019.

Tabell 1.3 Oversikt over fylkeskontakter i 2019.

FYLKE	FYLKESKONTAKT
Akershus	Gunnar Hovd
Aust-Agder	Halvard Berg
Buskerud	Sigrunn Bergseth

FYLKE

FYLKESKONTAKT

Finnmark	Csilla Timea Kacso
Hedmark	Ann Kristin Huse
Hordaland	Kjetil Bratheland
Møre og Romsdal	Kristin Glæstad Vonheim
Nordland	Nils Ivar Nicolaysen
Oppland	Helge Rabbås
Rogaland	Tore Wersland
Sogn og Fjordane	Ole Henrik Mølmann
Telemark	Torgeir Selle
Troms	Keilin Jacobsen
Trøndelag	Eivind Neumann-Larsen
Vest-Agder	Lene Kylesdal
Vestfold	Terje Svensson
Østfold	Christian Reinholdt S. Claësen

1.5 Forum for bruker-medvirkning

Styret vedtok vedtok våren 2019 å opprette et forum for bruker-medvirkning. I det forumet skal det sitte en representant fra hver av de tre største utdanningsorganisasjonene, tre representanter fra elevorganisasjonen, en representant fra representantskapet i NDLA og to representanter fra medarbeiderne i NDLA. Forumet hadde sitt første møte høsten 2019. Det taes sikte på to til tre møter i året.

2. FAGTILBUDET PÅ NDLA

NDLA tilbyr digitale læremidler til 104 eksamensfag. Disse fordeler seg på 39 læreplaner.

Som det går fram av tabellen nedenfor, er det særlig i yrkesfagprogrammene det store antallet fag kommer til syne. Dette fordi læreplanene for felles programfag omfatter to eller flere programfag hvor det gis standpunktkarakterer.

NDLA inneholder i dag læremidler som fagartikler, oppgaver, videoer og interaktiviteter til fri allmenn bruk. NDLAS innhold er som hovedregel tilgjengelig på åpen lisens. Det betyr at innholdet kan kopieres og gjenbrukes.

Dette gjør NDLA og videregående skole i Norge til en foregangsaktør internasjonalt innen åpne læremidler (OER – Open Educational Resources).

Tabell 2.1 Fag fordelt på programområde.

PROGRAMOMRÅDE	LÆREPLANER	FAGLIGE INNGANGER	EKSAMENSFAG *	STATUS EKSAMENSFAG 31.12.2019
Fellesfag	11	11	27	27 komplette
Yrkesprogram	17	17	49	49 komplette
Programfag for studie-spesialiserende / studieforberedende	11	18	28	28 komplette
Sum	39	46	104	104 komplette

* Med eksamensfag menes fag der elever eller privatister minimum skal ha standpunktkarakter eller eksamenskarakter.

238

MILLIONER

sidevisninger siden 2009

87

MILLIONER

besøk på ndla.no

34,5

MILLIONER

sidevisninger i 2019

230

TUSEN

unike brukere i normale skole-
uker (fridager untatt).

3. MÅL

3.1 Overordnede mål

NDLA har fire overordnede mål:

1. Økt besøk og trafikk på NDLAs tjenester.
2. Forbedret brukertilfredshet og opplevd læringseffekt.
3. Økt tilgjengelighet for NDLAs innhold og tjenester der elever og lærere ønsker at NDLA skal være
4. mer kostnadseffektiv og kvalitets-sikret produksjon.

I 2019 ble det satt i gang arbeid med å utvikle ny strategisk plan for NDLA for de kommende årene. I den forbindelse vil de overordnede målene bli gjennomgått og revidert.

3.2 Måloppnåelse

3.2.1 MÅL 1: ØKT BRUK AV NDLA

Det har vært en jevn utvikling i antall brukere og bruk av NDLA siden oppstarten.

Fra 01.01.2009 har NDLA:

- hatt 87 millioner besøk
- vist 238 millioner sider

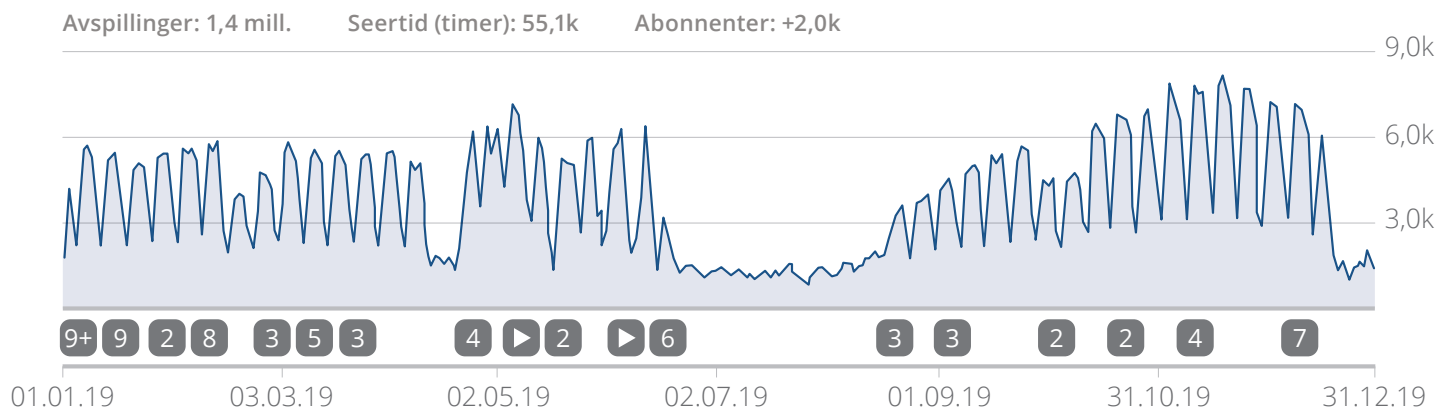
NDLA hadde i 2019 i overkant av 34,5 millioner sidevisninger og 13,9 millioner besøk.

NDLA sine nettsider har hatt rundt 350 000–400 000 besøk, og vist 800 000–900 000 sider i normale skoleuker (fridager unntatt). I uke 47 hadde vi for eksempel 427 000 besøk og viste 1 millioner sider.

På NDLAs YouTube-kanal har vi siden 2012 publisert 10 millioner minuttter videoer. I 2019 ble det sett 55 000 timer

video fordelt på 1,4 millioner avspillinger. 36 prosent av trafikken på YouTube kommer fra eksterne nettsider, som for eksempel ndla.no, It's learning og clio.me/clioonline.dk, som er et dansk lærings-nettsted. 28 prosent kommer fra søk på YouTube og 16 prosent fra foreslåtte videoer på YouTube.

Figur 3.1 Brukertall over viste videoer på YouTube.



NDLAs primærmålgruppe er sammensatt av rundt 220 000 lærere, elever og lærlinger i videregående opplæring. Antall elever skoleåret 2018–2019 var 188 482. Statistikken viser at det er flere elever som bruker NDLA-fag enn det elevtallet i faget skulle tilsi. Dette handler blant annet om at elever i ett fag bruker innhold som hører til i et annet, for eksempel at man i norskfaget bruker ressurser fra kommunikasjon- og kultur-

fagene. Vi vet også at NDLA brukes både i grunnskole, høyere utdanning og av tidligere elever som går opp til privatisteksamen

Enkelte fag brukes dessuten i større grad på kveldstid enn i skoletiden. Kroppsøvfaget er et eksempel på dette. På skolen er elevene aktive i kroppsøvingstidene, mens de på kveldstid planlegger

aktivitet eller setter seg inn i lærestoffet som ligger på NDLA.

Vi ser også at innholdet fra NDLA i stor grad blir brukt i elever og lærere sine egne verktøy. Kopiering av tekst, nedlasting av bilder og klikk på lenker til andre sider, viser at innholdet også blir brukt for eksempel integrert i læringsplattformer, egne dokumenter og presentasjoner.

3.2.2 MÅL 2: FORBEDRET BRUKERTILFREDSHET OG OPPLEVD LÆRINGSEFFEKT

Arbeidet med kvantitative og kvalitative undersøkelser ble videreført i 2019. Brukertestteamet utarbeidet testoppdrag for klassene i tett samarbeid med fagredaksjonelt- og pedagogisk team, samt designer hos leverandøren Keyteq. Klassene delte erfaringene sine med NDLA, og viste oss hvordan de benytter innholdet vårt i egne læringsprosesser. I tillegg gjennomførte vi fokusgruppeintervjuer og læringspuls på flere av pilotskolene. Resultatene fra testene ble oppsummert

og presentert for hele organisasjonen. Denne erfaringsdelingen danner grunnlag for arbeidet med å utvikle og oppdatere læringsressurser i fagene.

I 2019, som i 2018, peker brukerne på NDLA's medierike og aktiviserende innhold som svært godt. Lærestoffet gir variasjon i undervisningen, bidrar til differensiering og er både et alternativ og et supplement til tradisjonelle fagtekster. Dette gir brukerne anledning til å benytte

lærestoffet på ulikt vis, noe som igjen gir mulighet for å ivareta elevenes ulike måter å lære på.

Alle fag ble flyttet over til ny plattform høsten 2019. Elever og lærere valgte NDLA oftere, og ble litt lenger per besøk. Vi jobbet kontinuerlig med forbedring av språket, ingresser og metatagging for å havne høyt i søkeresultatet på Google, og lyktes godt.

3.2.3 MÅL 3: ØKT TILGJENGELIGHET TIL INNHOLD OG TJENESTER FRA NDLA

NDLA opererer i mer enn 70 sosiale kanaler og kommuniserer med sluttbrukerne på NDLA's egne kontakttjenester. I 2019 var NDLA i kontakt med sine brukere 14 000 ganger. Vi sendte ut 1 400 oppdateringer og mottok 1 600 meldinger. Vi fikk 2 300 nye følgere, hovedsakelig på

Facebook. Grunnet liten aktivitet på en del Twitterkontoer har disse blitt automatisk stengt. Vi har derfor mistet 6 700 følgere på Twitter.

Vi opprettet fagbloggen NDLA.no, som skal være et nettsted med det formål å inspirere læringsarbeidet i videregående

skole. I 2019 hadde fagbloggen 29 000 sidevisninger fordelt på 19 000 besøk.

Månedlig sendes det ut nyhetsbrev til NDLA's nettverk av lærere, fylkeskontakten og ulike fagnettverk.

Som del av satsingen på å øke bredden i bruken av NDLA sitt innhold, har vi dokumentert API-ene våre mot utviklere.²

I tillegg har vi utviklet støtte for LTI 1.0 og invitert samarbeidspartnere til å inkludere NDLA's LTI-løsning i deres løsninger.

Vårt innhold er nå tilgjengelig gjennom flere LMS-tilbydere og kommersielle innholdsleverandører.

3.2.4 MÅL 4: MER KOSTNADSEFFEKTIV OG KVALITETSSIKRET PRODUKSJON

I forbindelse med overgang til ny teknisk plattform har fagene gjennomgått en større eller mindre revisjon. Det har foregått en oppdatering av kjernestoff, en emneorientering, og utdatert stoff blir fjernet fra fagene.

Arbeidet med overgang til ny teknisk plattform og flytting av fag til denne, førte også til at kun kritiske feil i det gamle produksjonsverktøyet ble rettet opp. I 2019 har arbeid med nytt produksjonsverktøy vært prioritert. Det har skjedd en god utvikling gjennom året som vil fortsette

i 2020. Vår brukskvalitetsplattform og designmanual, som bidrar til kvalitetssikring av produksjon, er løpende oppdatert gjennom året. Vi har også utvidet bruken av digitale verktøy til prosjektoppfølgning og kommunikasjon, for å effektivisere og bedre informasjonsflyten i arbeidet.

² <https://ndla.zendesk.com/hc/no/articles/115001412071-API-og-tjenester>

4. KVALITETSMODELL

NDLA har organisert kvalitetsarbeidet innenfor kvalitetsområder med egne interne talspersoner og ansvarlige.

Kvalitetsperspektivene er faglig kvalitet, pedagogisk kvalitet, brukskvalitet, produksjonskvalitet og teknisk kvalitet. Disse

perspektivene er bærende elementer i produksjonen.

4.1 Faglig kvalitet

Høsten 2019 inviterte NDLA ca. 10 000 lærere til å delta i en brukerundersøkelse. Ca. 2 000 gjennomførte undersøkelsen. Av undersøkelsen framgår det at 76 prosent av respondentene oppfordrer elevene sine til å bruke NDLA. Lærere som bruker NDLA systematisk, er mer fornøyde med NDLA enn de som bruker det sporadisk. Undersøkelsen viser at brukerne er fornøyde med kvaliteten på NDLA, og at de er mer fornøyde nå enn tidligere. Yrkesfagene skårer noe lavere enn fellesfagene.

Arbeidet med å overføre innhold i fagene fra gammel til ny plattform (Nye NDLA) har medført at det har vært lite tid til oppgradering av innhold i fagene de siste to årene. Dette arbeidet ble sluttført til skolestart 2019.

Høsten 2019 startet NDLA arbeidet med å revidere samtlige VG1-fag i NDLAs fagportefølje i tråd med nytt læreplanverk (Fagfornyelsen). I dette arbeidet er det lagt stor vekt på å heve kvaliteten på innholdet i tråd med læreplanverkets fokus på utforsking, kreativitet og dybdelæring, og også med tanke på krav til universell utforming.

Et tiltak for å øke kvaliteten er testing av nytt innhold i pilotklasser. Et annet er systematisk samarbeid mellom redaksjonene. Blant annet utvikles nå fellesemner i alle yrkesfag av et team satt sammen fra alle yrkesfagredaksjonene. Yrkesrettet innhold i fellesfagene utvikles i samarbeid mellom fellesfagredaksjoner og yrkesfagredaksjoner, og et eget team jobber med tverrfaglige perspektiver opp mot de tre tverrfaglige temaene i ny overordnet læreplan.

4.2 Pedagogisk kvalitet

NDLAs pedagogiske plattform ble vedtatt av NDLAs styre i mai 2016. Plattformen er det grunnleggende pedagogiske dokumentet som all utvikling og innkjøp av læringsressurser bygger på.

I 2019 ble tekstinholdet i den pedagogiske plattformen revidert og tilpasset innholdet til ny Overordnet del av læreplanen, og føringene i LK20 (Fagfornyelsen 2020).

Pedagogisk plattform er også et verdidokument som klargjør NDLAs grunnleggende

humanistiske verdier og syn på læring. Denne verdi- og forståelsesrammen skal bidra til felles kraft og engasjement for å oppnå bedre læring for alle gjennom aktiv deltagelse og refleksjon.

Pedagogisk plattform er en grunnleggende del av kvalitetsarbeidet i NDLA, og den er en rettesnor som produksjonslinjen i NDLA bruker i utviklingen og forvaltningen av konkrete læringsressurser.

For å styrke bevisstheten rundt pedagogisk kvalitet, ble det i 2019 satt i gang regelmessige virtuelle møter under vignetten «Pedagogisk kafe». Hver fjortende dag blir ulike pedagogiske tema tatt opp og diskutert, etter en innledende presentasjon som rullerer blant medarbeiderne. Sentralt i diskusjonene rundt de ulike temaene er alltid ønsket om å lage bedre læremidler.

4.3 Brukskvalitet

NDLAs guide for brukskvalitet er et sett med råd og retningslinjer som skal hjelpe NDLA i arbeidet med å utforme læringsressurser med høy kvalitet, godt tilpasset ulike brukere. Målet vårt er:

- å kommunisere konsist og tydelig med brukerne våre
- å gjøre innholdet tilgjengelig for flest mulig av dem

Innholdet i plattformen for brukskvalitet utbedres kontinuerlig.³

4.4 Forvaltning og produksjonskvalitet

I 2019 ble flytting av innhold fra gammelt til nytt system ferdigstilt. Flyttefasen tok to år, og i denne perioden har innhold vært produsert uten rutinemessig kvalitetssikring. Totalt sett har likevel innholdet fått bedre kvalitet fordi det har vært en redaksjonell gjennomgang av stoffet som er blitt flyttet, der noe har blitt merket som tilleggsstoff og annet har blitt arkivert.

Det er fremdeles god nytte av det gamle redaksjonelle systemet for tilgang til historikk som kreves for å utføre tilstrekkelig forvaltning.

Nytt produksjonssystem ble satt i drift høsten 2019. Ikke all funksjonalitet er på plass, men økt bemanning av desken er til hjelp for manglende funksjonalitet.

Produksjonsstyring er rettet mot fagfornyelsen, slik at både nytt innhold og funksjonalitet kan lanseres høsten 2020.

Arbeidet med universell utforming søkes løst parallelt med trinnene i fagfornyelsen. Vi ser også at nye krav, bl.a. til synstolking, er på vei. Det er krav som vil påvirke utviklingen av produksjonsapparatet.

4.5 Teknisk kvalitet

NDLA sitt teknologiske veikart gir føringer for utviklingen av NDLAs teknologiske løsninger. Det teknologiske veikartet

gir retning for utviklingen og innkjøp av teknologi. Veikartet viser hvordan NDLA

ønsker å løse våre oppgaver, og hvordan møte nye behov og krav.

³ <https://brukskvalitetsplattform.ndla.no/index.html>

5. KJERNEVIRKSOMHETEN I NDLA

Kjernevirksomheten i NDLA er bygget opp rundt seks aktivitetsområder:

- Utforske
- Bygge og bedre fag
- Bygge og bedre tjenester
- Bruke
- Markedsføring og kommunikasjon
- Rådgiving og støtte

I forbindelse med overføring av innholdet til ny plattform har over 170 000 innholdssider blitt revidert. Arbeidsbyrden har vært større enn forventet i dette prosjektet.

Samtidig har arbeidet med å forberede LK20 vært den sentrale aktiviteten i hele kjernevirksomheten i 2019. Alle aktivitetsområder har vært innrettet mot det. Den første milepælen i det arbeidet er å ferdigstille revisjon av alle fag i Vg1 til skolestart 2020.

5.1 Utforske

Utforske utviklet i samarbeid med NDLAs øvrige team fem nye innholdstyper skreddersydd for å møte behov i Fagfornyelsen. Dette var interaktiviteter som støtter opp under refleksjon og aktiv læring. Oppgavene har ikke fasit, men er konstruert for å stimulere elevene til å tenke selv, anvende kunnskap og organisere den.

I 2019 ferdigstilte Utforske vår første VR-innholdstype. I oppgaveverktøyet kan vi nå lage innhold hvor elevene beveger seg rundt og møter ulike utfordringer i et eller flere sammenhengende 360°-landskap (scener).

På grunn av høy aktivitet med produksjon i nye innholdstyper, oppstod det behov for møteplasser. Utforsketeamet opprettet derfor i 2019 et fast ukentlig møtepunkt for veiledning knyttet til produksjon av interaktive oppgaver. Her var det åpent for

alle redaksjoner å komme med spørsmål og være med på veiledninger. Dette vil bli opprettholdt i 2020.

Utforske har i 2019 bidratt i arbeidet med å få NDLA med i EDRENE-nettverket, som er et europeisk nettverk for organisasjoner som jobber med åpen læring og delingskultur. Flere av organisasjonene jobber med områder NDLA ønsker å ha mer fokus på fremover. NDLA deltok på nettverkssamling i Belgia i desember, med stort utbytte.

Utforske har samarbeidet med IPED ved UiO om utvikling av funksjonalitet i Samtavla. Dette har skjedd ved hjelp av læreravtaler og klasseromsbasert erfaringsdeling. NDLA har bidratt til vesentlige endringer i tjenesten, som gjør den mer fleksibel og anvendelig for nettbasert undervisning og nettverksbygging.

5.2 Bygge og bedre fag

I løpet av våren 2019 ble de siste fagene i NDLAs portefølje overført til ny plattform (Nye NDLA). Alle fag var derfor tilgjengelige på ny plattform til skolestart 2019. Det gjenstår fortsatt en del revisjonsarbeid, ikke minst med tanke på universell utforming. Dette arbeidet vil bli gjennomført samtidig med at fagene klargjøres for nytt læreplanverk. NDLA har sendt dispensasjonssøknad til Difi med utgangspunkt i en slik gjennomføringsplan.

Våren 2019 ble det også gjennomført revisjon av emner i fagene naturfag, norsk Vg2 og Vg3, og teknologi og industriell produksjon Vg1.

I 2019 ble arbeidet med fem nye fag ferdigstilt:

1. religion og etikk
2. sosiologi og sosialantropologi
3. medieuttrykk Vg3
4. mediesamfunnet Vg3
5. sørsamisk Vg3

Da disse fagene vil få nye læreplaner i perioden 2021–22 har vi primært konsentrert oss om innhold som vi antar vil videreføres i nye læreplaner.

Høsten 2019 startet arbeidet med revisjon av samtlige Vg1-fag i tråd med nytt læreplanverk. I tillegg startet arbeidet med revisjon av tysk 1 og 2 og kinesisk 1 og 2, samt arbeid med

å utvikle egne fellesfag for yrkesfagelever i norsk, matematikk og naturfag. NDLA vil også tilby læremidler som dekker utvalgte kompetansemål i de tre nye yrkesfaglige utdanningsprogrammene informasjonsteknologi og medieproduksjon Vg1, håndverk, design og produktutvikling Vg1 og frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign Vg1. Målsettingen er å ha dette innholdet klart til skolestart 2020, når nye læreplaner for Vg1 tas i bruk i skolene.

Innholdet som utvikles, kan deles i fire kategorier

- faglig innhold som tar utgangspunkt i kjerneelementer og kompetansemål i enkeltfag
- flerfaglig innhold som dekker emner i læreplaner i flere fag
- tverrfaglig innhold til de tre overordnede temaene folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap, og bærekraftig utvikling
- fagovergripende innhold med tips til læringsstrategier, metoder og digitale verktøy som kan brukes i mange fag

Tallet på medarbeidere i Bygge og bedre fag har i 2019 variert fra 30 til 40 frikjøpte medarbeidere i hel- eller deltidsstillinger, fordelt på alle NDLAs eierkommuner. I tillegg har vi knyttet til oss mange lærere med spisskompetanse på mindre arbeidskontrakter. Bygge og bedre fag har også kjøpt tjenester i markedet. I 2019 har det dreid seg om undervisningsvideor, animasjoner, fagtekster og hjelp til kvalitetssikring.

5.3 Bygge og bedre tjenester

I forbindelse med fullføringen av prosjektet «Nye NDLA» har vi omorganisert arbeidet i Bygge og bedre tjenester, hvor vi har etablert leverandøransvarlige på leveransesiden og tjenesteansvarlige i NDLA. Målet med endringen har vært å oppnå tettere kontakt og bedre kommunikasjon mellom bestiller (tjenesteansvarlig) og leverandøransvarlig.

I 2019 har vi brukt tid på tilpasse oss Utdanningsdirektoratet sitt arbeid med standardisering av metadata for læremidler, og den

nye GREP-løsningen UDIR har utviklet i forbindelse med fagfornyelsen. Vi har også meldt oss inn i IMS Global Learning Consortium, som arbeider for å utvikle og fremme felles spesifikasjoner for beskrivelse og utveksling av utdannings- og læringsdata.

Høsten 2019 inngikk vi et samarbeid med Hordaland fylkeskommune og Kriminalomsorgen, hvor målet er å kunne tilby innsatte i fengsel og høyrisikofengsel likeverdig tilgang på kvalitetssikrede læremidler fra NDLA. Arbeidet blir videreført i 2020.

5.4 Bruke

Bruke har ansvar for dialogen mot sluttbrukerne og mot markedet. I 2019 har fokus vært på følgende arbeidsområder:

- arbeid med å videreutvikle nytt brukergrensesnitt med kontinuerlig brukertesting
- pilotskoleordningen, der vi sammen med elever og lærere utforsker hvordan NDLas innhold og tjenester kan føre til bedre læring
- arbeid med måling og analyse som både understøtter funn fra brukertesting, og som brukes til andre formål

5.4.1 PILOTSKOLEORDNINGEN

Formålet med pilotskoleordningen er å innhente erfaring knyttet til hvordan NDLas læremidler fungerer i undervisningen, samt å sikre kvaliteten på læremidlene. Pilotskolene mottar honorar per oppdrag og ut fra oppdragets omfang.

NDLA videreførte pilotskolesatsingen med lærere og elever i 2019. Det ble videreført et samarbeid med fire pilotskoler første

halvdel av 2019, og etablert et samarbeid med seks nye skoler høsten samme år. Hver av skolene stilte klasser til disposisjon i utvalgte fag, som ble benyttet til brukertesting. Siden 1.8.2019 har vi prioritert å teste Vg1-ressurser som klargjøres for fagfornyelsen 2020. Innsikt i behovene ute i skolen har pekt ut tydelige satsingsområder knyttet til våre læremidler.

5.4.2 DELINGSTJENESTER

Å legge til rette for deling av undervisningsopplegg og læringsressurser har vært en viktig del av NDLA sin aktivitet og formål. Det har skjedd gjennom de to delingsplattformene deling.ndla.no og fyr.ndla.no.

De to siste årene har aktiviteten i forbindelse med deling ikke vært prioritert. Utvikling av ny teknologisk plattform og flytting av innhold fra gammel til ny løsning har vært hovedanliggende.

5.5 Kommunikasjon og markedsføring

Markedsføringsarbeidet har i hovedsak rettet seg mot primærmålgruppene, elever og lærere i videregående opplæring. I 2019 har vi også begynt å se på mulighetene for å treffe sekundærmålgruppen – foreldre. NDLA benytter en kombinasjon av tradisjonell, analog og digital markedsføring. Tilstedeværelse på store konferanser som NKUL og SETT, samt på planleggingsdager, fagnettverk og lignende har vært viktige arenaer for å formidle at NDLA blir klar til fagfornyelsen.

NDLA har i 2019 fortsatt å utvikle seg innenfor digital markedsføring. Vårt systematiske arbeid med e-postmarkedsføring gir resultater og vi når ut med relevant informasjon til flere av våre brukere. Fagbloggen er utvidet med landingssider tilpasset ulike målgrupper og milepæler i skoleåret. I sosiale medier jobber vi med å skape interesse og dialog gjennom kampanjer, aktivitet i grupper og ved å vise hvem NDLA er og hvordan vi jobber.

5.6 Rådgivning og støtte

Rådgivning og støtte (ROS) har i 2019 i stor grad brukt sine ressurser på å støtte flytting av innhold og å støtte teknisk utvikling. I 2019 ble språkteamet forsterket. På grunn av de økte kravene til universell utforming, har imidlertid arbeidsmengden økt enda mer.

Året har vært preget av utskifting av systemer og mange nye medarbeidere. Det har krevd ekstra innsats i form av opplæring i nye rutiner og funksjoner for erfarne medarbeidere, og opplæring av nytt personell. I tillegg har ROS bidratt med testing, opplæring og støtte i andre deler av produksjonen.

6. TEKNISK UTVIKLING OG APPLIKASJONSFORVALTNING

Første halvår ble hovedsakelig brukt til å ferdigstille overføring av innhold fra gammel til ny plattform og utvikle nødvendige funksjoner for produksjonsplattformen. I samme periode har vi også gjort API-ene våre tilgjengelig for tredjepart, og markedsført denne bruken av

innholdet vårt. Vi er nå tilgjengelig på de fleste LMS-er og leverer innhold til andre organisasjoner.

Overgangen fra en prosjektorganisasjon («Nye NDLA-prosjektet») til en driftsfase har krevd endringer i ressursbruk og organisering. Vi ser at de nye arbeidsme-

todene fungerer, og at vi har fått en mer helhetlig og kontinuerlig arbeidsform som sikrer fremdrift. Våre rammeavtaler på teknisk utvikling går ut i 2020, og vi har derfor høsten 2019 startet forarbeidet med å inngå nye typer avtaler som er bedre tilpasset våre behov.

7. DET GLOBALE DIGITALE BIBLIOTEK

Gjennom Det Globale Digitale Bibliotek (GDL), leder Norad og Norge et arbeid for å gjøre kvalitetssikrede læringsressurser for lesing tilgjengelig på en rekke ulike språk. GDL inngår som del av den bredere Globale bokalliansen (Global Book Alliance). Bokalliansen er et samarbeid mellom Norad og en rekke internasjonale organisasjoner som USAID, UNESCO, Unicef og Redd Barna.

Biblioteket er en viktig ressurs både for læringsmaterieill i skolen, og for å fremme lesing både i hjem og lokalsamfunn. Det har vært lagt stor vekt på at innholdet er i formater som er universelt tilgjengelige og anvendbare for brukere med funksjonsnedsettelse og spesielle behov.

GDL-plattformen er utviklet av NDLA. GDL-plattformen ble lansert i april 2018 med 17 forskjellige språk. Antallet språk

har økt betydelig gjennom 2019, og ved utgangen av året kunne GDL tilby 3 700 ressurser på 42 forskjellige språk. Det Globale Digitale Bibliotek inngår nå i en bred norsk satsing på digitale fellesgoder for å nå FNs bærekraftsmål.

Aktiviteten i prosjektet er finansiert gjennom et tilskudd fra Norad til NDLA, som utvikler plattformen.

8. ADMINISTRASJON OG STABSTJENESTER

8.1 Organisering

Administrasjonen i NDLA er lagt inn under Opplæringsavdelinga i Hordaland fylkeskommune som egen seksjon. Daglig leder rapporterer direkte til fylkesdirektør for opplæring i saker som angår administrasjon og ledelse av egen seksjon, og til styreleder i saker som angår NDLAS virksomhet.

Fram til 01.03.19 fungerte teknisk leder som daglig leder. 1. mars ble ny daglig leder konstituert. Stillingen ble lyst ut i april, og i mai tilsatte Hordaland fylkeskommune ny daglig leder for NDLA.

8.2 Medarbeidere i NDLA 2019

NDLA har avtale både med fylkeskommunale medarbeidere og med leverandører som i inngåtte kontrakter stiller navngitte personer til vår disposisjon. Hovedtyngden utgjør likevel fylkeskommunalt tilsatte.

8.2.1 FYLKESKOMMUNALE MEDARBEIDERE OG AVTALER

NDLA har knyttet til seg fylkeskommunale medarbeidere med ulike typer kontrakter. Administrasjonens oppgave er å bistå de ulike teamene med å inngå og administrere de ulike kontraktene. Det finnes i hovedsak tre typer kontrakter:

- frikjøpsavtaler fra det fylket / skolen de arbeider for i et avtalt tidsrom
- læreravtaler knyttet til spesifikke oppdrag til avtalt honorar
- pilotskole hvor både lærer og elever inngår som part i avtalen

De fleste arbeidsavtaler er inngått for ett skoleår. Tallene i tabell 8.1 angir status pr. 31.12.2019.

Figur 8.1 Oversikt over de ulike fylkene sin aktivitet inn mot NDLA i 2019.

FYLKE	ANTALL MED-ARBEIDERE	ANTALL PILOT-SKOLE-AVTALER	LÆRER-AVTALER
Akershus	6	0	0
Aust-Agder	4	1	0
Buskerud	2	1	1
Finnmark	1	0	0
Hedmark	1	0	0
Hordaland	8	1	2
Møre og Romsdal	2	1	1
Nordland	1	0	2
Oppland	1	1	4
Rogaland	7	1	2
Sogn og Fjordane	1	1	0
Telemark	3	0	0
Troms	0	0	0
Trøndelag	11	1	3
Vest-Agder	7	0	2
Vestfold	4	1	0
Østfold	2	1	7
Oslo			1
Sum	61	10	25

NDLA bygger og utvikler fag. Dette medfører at behovet for faglig kompetanse varierer over tid. Det inngås derfor avtale med den enkelte skole / fylkeskommune om disponering av fylkeskommunale ressurser for et avgrenset tidsrom. Arbeidsgiveransvaret beholdes i fylkeskommunen hvor medarbeideren er tilsatt.

Alle ledige engasjement lyses ut på om.ndla.no. Det er kun medarbeidere tilsatt i ett av våre samarbeidsfylker som kan søke engasjement. Avtaler med medarbeidere hvor faget ikke er ferdig publisert, blir vanligvis prolongert.

31.12.2019 hadde NDLA 61 fylkeskommunale medarbeidere fordelt på 46 årsverk. Dette var en økning på 15 medarbeidere

og 9 årsverk i forhold til 2018. Økningen i antall medarbeidere skjedde i all hovedsak høsten 2019 i forbindelse med planlegging mot LK20 (Fagfornyelsen 2020).

For å dekke NDLA's behov for godt faglig innhold kjøper NDLA også ytelser og innhold fra fylkeskommunalt tilsatte. Den øvre grense for kjøp av innhold er kr. 30 000 pr. kalenderår. Det ble inngått 25 avtaler i 2019.

Pilotskoler mottar honorar per oppdrag og etter omfang. Avtalene med pilotkolene løper gjennom et skoleår, og noen avtaler ble derfor avsluttet etter våren 2019, og nye ble inngått høsten 2019.

8.2.2 MEDARBEIDERE KNYTTET TIL VÅRE INNKJØPSAVTALER 31.12.2019

NDLA har hatt et nært samarbeid med sine leverandører, og noen medarbeidere i NDLA har vært tilsatt hos leverandører NDLA har avtaler med. Antallet slike medarbeidere er betraktelig redusert i de senere årene. NDLA kjøper imidlertid fortsatt en del faste tjenester, i hovedsak knyttet til desk og film. Det samme gjelder applikasjonsforvaltning og tekniske tjenester.

Innen disse områdene har vi i hatt samarbeid med de samme medarbeiderne over tid.

Pr. 31.12.2019 hadde NDLA 23 aktive rammeavtaler og tolv avtaler som angir spesifikke kjøp. I tillegg hadde NDLA fire samarbeidsavtaler for deling av innhold og kompetanse.

8.3 Innkjøpsstøtte

NDLA har videreført avtalen med innkjøpsseksjonen i Hordaland fylkeskommune om faglig bistand og kapasitet til å gjen-

nomføre innkjøp. Bistanden skal samlet tilsvare ett årsverk. I tillegg har NDLA en innkjøpsrådgiver med juridisk utdanning.

9. ØKONOMI

9.1 Inntektsgrunnlag

Inntektsgrunnlaget 2019 var basert på et bidrag på kr 472 per elev fra alle fylkeskommuner, unntatt Oslo. Grunnlaget

for fakturering til fylkene er elevtallet i fylket, basert på SSBs utdanningsstatistikk.

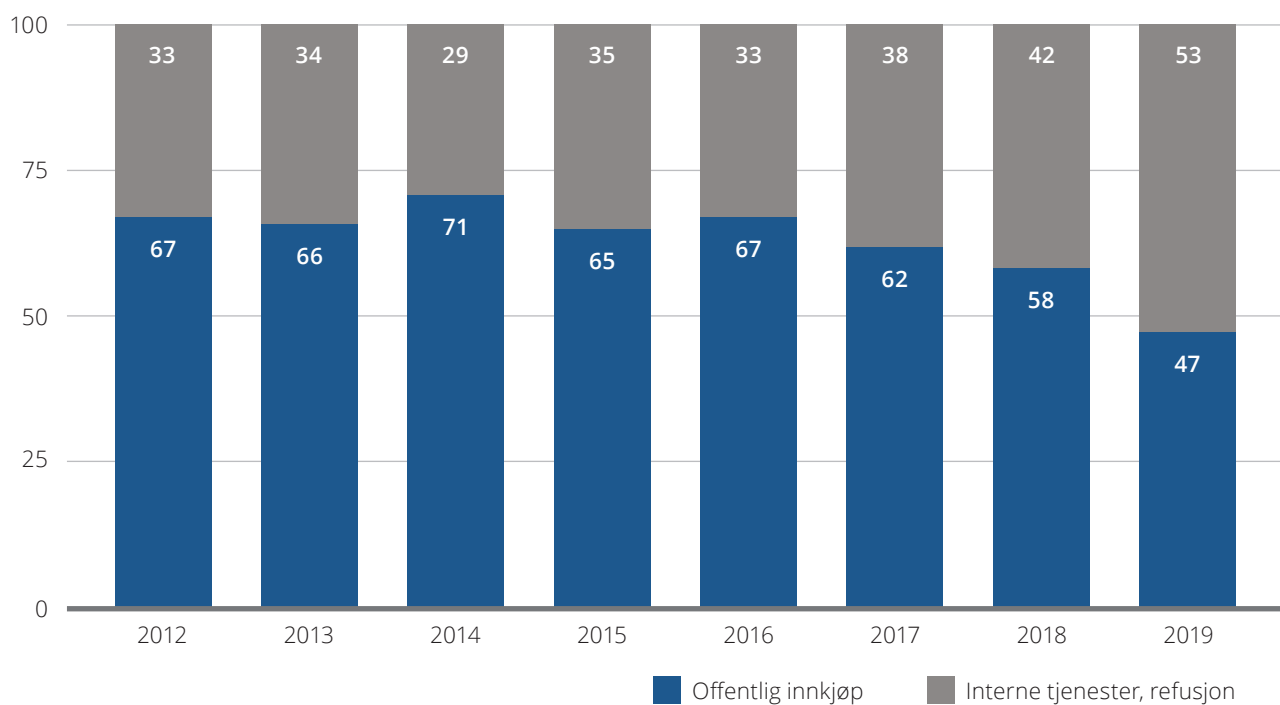
9.2 Regnskap

Tabell 9.1 Regnskap NDLA 2019. Hovedposter.

KOSTNADSSTED	BUDSJETT	REGNSKAP	RESULTAT	FORBRUK %
Adm., kommunikasjon og ledelse	13 362 327	12 978 256	384 071	97 %
Teknisk utvikling og drift	21 896 100	21 099 625	796 475	96 %
Kjerne	333 165	333 165	0	100 %
Utforske	2 315 000	2 334 232	-19 232	101 %
Bygge og bedre fag	22 378 793	22 224 503	154 290	99 %
Bruke	6 200 000	5 779 435	420 565	93 %
Rådgiving og Støtte (ROS)	13 724 165	13 565 391	158 774	99 %
Sum	80 209 550	78 314 607	1 894 943	98 %

9.3 Fordeling av utgifter mellom refusjon fra fylkeskommuner og offentlige innkjøp

Figur 9.1 Andelen av offentlige innkjøp (kjøp i markedet) og interne tjenester og refusjoner i NDLA 2012–2019.



Figuren viser forholdet mellom kjøp i markedet og bruk av offentlige stillingsressurser hvor lønn og reiser inngår. Endringen fra

2018 til 2019 skyldes hovedsakelig oppbemanning i redaksjonene 2. halvår samt lite kjøp av innhold i påvente av fagfornyelsen.

Året 2019 oppsummert

Året 2019 inneholdt stor og variert aktivitet i NDLA. Der de siste årene før 2019 var preget av konsolidering og flytting av innhold fra gammel til ny plattform, dreide aktiviteten i organisasjonen på ny mot produksjon og utvikling av læremidler.

Punktvis kan aktiviteten oppsummeres slik:

- Flytting av innhold: Flytting av innhold fra gammel til ny plattform ble fullført i første halvår 2019. Ny oppgradert forside til skolestart, med et globalt søk i alle våre ressurser.
- Planlegging og oppstart av LK20 (Fagfornyelsen) og brukertesting: Fortsatt aktivt år med brukertesting, men der testing dreide fra testing av design og funksjoner til testing av innhold og læring.
- Universell utforming: Arbeidet med universell utforming fikk langt større plass, og arbeidet er planlagt gjennomført parallelt med og i forbindelse med LK20.
- Teknisk utvikling: Fra en periode der utvikling av plattformen for visning var i sentrum, har nå utvikling av det tekniske produksjonsmiljøet fått prioritet.
- Brukerundersøkelse: En stor nasjonal brukerundersøkelse viser at lærere er fornøyd med kvaliteten på NDLA.

ndla